

Személytaxisok és személykocsis személyszállítók

Szakmai Etikai Kódexe

I. Bevezetés

A kamarai tagokra vonatkozó általános etikai normákat, a fogalom-meghatározásokat a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (MKIK) küldöttgyűlése által elfogadott "A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a területi kereskedelmi és iparkamarák Etikai Kódexe" tartalmazza.

Jelen Etikai Kódex a kamarai tag személytaxisok és személygépkocsis személyszállítók szakmaspecifikus etikai szabályait rögzíti, a kialakult szakmai szokások, az elfogadott gyakorlat, a kívánatos magatartásformák figyelembevételével.

A szakmai Etikai Kódex (továbbiakban Kódex) összhangban van a kamarai tagok összességére érvényes etikai kódexben foglaltakkal.

A Kódex nem ismétli meg a különböző szintű jogszabályokban előírt magatartási normákat, azokat a kamara tájékoztató jelleggel külön adja közre.

A személytaxi szolgáltatásra vonatkozó etikai szabályok megfelelően alkalmazandók a személygépkocsis személyszállításra.

II. A Kódex hatálya

A Kódex hatálya a közúti közlekedési szolgáltatásokról és a közúti járművek üzemen tartásáról szóló - többször módosított - 89/1988. (XII.20.) MT. rendelet vonatkozó szabályai szerint személygépkocsival közúti személyszállítást (személytaxi szolgáltatást, vagy személygépkocsis személyszállítást) végző kamarai tag társas és egyéni vállalkozásokra, valamint az ezen vállalkozásokkal munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban lévő személytaxi- vagy személygépkocsis személyszállító gépkocsivezetőkre terjed ki.

A munkavállalók vonatkozásában a munkáltató a Munka Törvénykönyve szabályai szerint jár el.

A jelen Kódex normáit sértő, azzal ellentétes belső (társasági) szabályozás nem megengedett.

III. Részletes szabályok

1. Általános követelmények

1.1. A közúti közlekedési szolgáltatást nyújtó személygépkocsi vezetőjével szembeni követelmények

A közúti közlekedési szolgáltatást nyújtó személygépkocsi vezetője (a továbbiakban Taxis) ápoltszerű, gondozott legyen, öltözete feleljen meg a közízlésnek, az évszaknak és az időjárásnak.

Nem szabad szakadt, piszkos, elhanyagolt ruházatban taxizni, hangsúlyt kell helyezni a diszkrét, félreértésre okot nem adó öltözetre.

Semmilyen időjárási körülmények mellett sem megengedett rövidnadrág, ujjatlan póló, jogging, zokni illetve harisnya nélkül viselt szandál, papucs, vagy más lábbeli viselete és a mezítlábás vezetés.

Különleges személyszállítási feladatok esetén az alkalomhoz és a megrendelő kívánságához kell alkalmazkodnia az öltözetnek.

A taxis feleljen meg a jogszabályi feltételeknek, rendelkezzen az átlagost meghaladó helyismerettel (fontosabb közintézmények, kórházak, szórakozó és szálláshelyek).

A taxis kipihenten kezdje munkáját, nem állhat alkohol, vezetési képességre befolyást gyakorló gyógyszer, kábítószer hatása alatt, ezek fogyasztása vezetés közben is tilos.

1.2. A taxigépkocsi állapota

A vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő gépkocsinak mindenkor kifogástalan műszaki és esztétikai állapotúnak kell lennie (teljes sérülésmentesség).

A gépkocsi kívül-belül legyen tiszta, gondozott.

A gépkocsi ülései az évszaknak megfelelőek legyenek (az ülészsztat ne tapadjon, ne szúrjon, ne legyen nedves, stb.).

A csomagtartónak tisztának és a gépkocsi működtetéséhez szükséges dolgokon kívül üresnek kell lennie.

A gépkocsiban nem szabad elhelyezni az utast irritáló, udvariatlan hangnemű tilalmi felszólításokat, a közízlést sértő, illetve az utast zavaró reklámokat, hirdetések, politikai, illetve vallási tartalmú tárgyakat, feliratokat.

A gépkocsin, mint reklámhordozón reklámot, hirdetést elhelyezni csak a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően szabad.

2. A személyszállítás megrendelésének elvállalása

2.1. Szerződéskötési kötelezettség

A személytaxi rendelkezésre bocsátására az üzembentartót szerződéskötési kötelezettség terheli. Ennek megfelelően minden jelentkező személyszállítási igényt ki kell elégíteni, ha az:

- nem ütközik hatályos jogszabályba (pl.: szállítható személyek száma);
- a személy és vagyonbiztonságot nem veszélyezteti;
- elháríthatatlan körülmények nem akadályozzák (pl.: időjárási, vagy útviszonyok);
- a szükséges eszközök (megfelelő gépkocsi) rendelkezésre állnak.

A személyszállítás megtagadása csak a 2.3 pontban foglalt esetekben megengedett.

A közúti személyszállítási szerződés létrejöttének az árban (viteldíjban) való megegyezés egyik alapeleme, ezért a személyszállítás elvállalása előtt a megrendelőt szóban és/vagy a kötelezően kihelyezett díjtáblázat segítségével az alkalmazható díjszabásról tájékoztatni kell.

Az utas előzetes tájékoztatása nélkül menet közben tarifát változtatni nem szabad.

2.2. A személyszállítás megrendelésének formái

A személyszállítás elvállalása (szerződéskötés) történhet:

- taxiállomáson;
- közúton világító szabad jelzővel haladó, illetve nem taxiállomáson várakozó gépkocsi igénybevételével;
- az e célra szolgáló hírközlő eszközök igénybevételével szóban vagy írásban;
- egyéb módon (pl. személyesen).

A utas részéről a szerződési ajánlat elfogadását jelenti, ha díjszabás megismerése után az úti cél bementésével a gépkocsiba történő beszállást követően igénybevételi szándékát jelzi.

Az e célra szolgáló hírközlő eszközök igénybevételével történő megrendelés esetén a megrendelőt haladéktalanul tájékoztatni kell az elfogadásról vagy elutasításról. Az elutasítás okáról szerződéskötési kötelezettség esetén a megrendelőt tájékoztatni kell.

2.2.1. A személyszállítás elvállalása taxiállomáson

A taxigépkocsik a taxiállomás elejétől zárt sorban, érkezési sorrendben és világító szabad jelzővel várakozhatnak.

A taxiállomást nem szabad elzárni. Az egymás után érkező taxiknak lehetőséget kell adni - a férőhelytől függő számban - a beállásra.

Az utasokat a várakozó taxigépkocsik sorrendjében kell elszállítani, kivéve, ha az utas nem a sorrendben az első, hanem a sorban hátrább álló taxigépkocsit választja. Ez utóbbi esetben az ott várakozó többi taxisnak nem szabad az utas választását megakadályozni, illetve erről a kiválasztásról rosszálló véleményt kifejezni.

A taxiállomáson taxigépkocsival nem személyszállítási megrendelésre várakozni vagy a taxigépkocsit lezárt állapotban őrizetlenül hagyni nem szabad.

Nem megengedett a megrendelések között válogatni, annak útvonalhossza, vagy más szempontok alapján.

A taxis által kezdeményezett utas társítás nem megengedett.

2.2.2. Közúton haladó, illetve nem taxiállomáson várakozó taxigépkocsi igénybe vétele

A taxis a személyszállítás elvállalása céljából világító szabadjelzővel az úttest szélén (a szélső forgalmi sávban) úgy haladjon gépkocsijával, hogy az utas megfelelően észlelhesse és amennyiben az igénybevételi szándékát intéssel jelzi, akkor biztonságosan meg tudjon állni mások veszélyeztetése nélkül.

A megállást követően - kizáró okok hiányában -, a személyszállítást a taxis köteles elvállalni.

Világító szabad jelzővel haladó taxit másik világító szabad jelzéssel közlekedő taxival megelőzni, majd látótávolságon belül előle utast felvenni nem megengedett.

Ugyanilyen megítélés alá esik, ha foglalt jelzéssel megelőzik a szabad jelzésű taxigépkocsit, majd szabad jelzésre váltva előle az utast látótávolságon belül felveszik. Ugyanilyen szándékkal kikapcsolt (foglalt) szabad jelzővel való előzés sem megengedett.

Taxiállomás közelében - ha ott taxigépkocsik várakoznak - leintésre megállni, utast felvenni nem szabad (a telefonos rendelés kivételével). Ez alól kivétel, ha a gépkocsi megrendelésre érkezik az adott helyre.

2.2.3. Megrendelés teljesítése hírközlő eszközök igénybevételével történő megrendelés esetén

A megrendelés felvételekor rögzíteni kell a megrendelés teljesítéséhez szükséges adatokat, különösen a gépkocsi kiállításának pontos helyét és idejét, valamint a személyszállítás igénybevevőjének azonosítására alkalmas információkat, továbbá a megrendelő speciális kívánságait.

A megrendelést felvevőnek a megfelelő hírközlő eszközök (szolgálati rádiókészülék, telefon, droszt, stb.) közölnie kell a taxissal a megrendeléskor rögzített adatokat: a gépkocsi kiállításának pontos

helyét és idejét, valamint a személyszállítás igénybevevőjének azonosítására alkalmas információkat, továbbá a megrendelő speciális kívánságait.

Ugyanakkor adhat a taxisnak a megrendelés teljesítésével kapcsolatos egyéb utasításokat is.

A taxis köteles a vett adatokat feljegyezni, amennyiben szükséges visszakérdezéssel meggyőződni arról, hogy jól értette azokat.

Amikor a gépkocsi a rendelésben megadott előállási helyre érkezik, a taxis a lehetőségekhez képest tegyen meg mindent az megrendelés eredményes teljesítése érdekében.

A taxis az utasra várakozásnál nem zavarhatja a közúti, illetve a gyalogos forgalmat, mellőznie kell a köznyugalmat zavaró tevékenységet (hangos rádiózás, az autó túráztatása ...stb.).

2.3. A személyszállítás megtagadásának jogszerű esetei

A szerződéskötési kötelezettség - az egyéb jogszabályokban meghatározottakon felül pl. a gépkocsira megállapított utas férőhely meghaladása - nem terheli a taxist, ha a jelentkező utasról kétséget kizáróan meg tudja állapítani, hogy:

- úti célját nem tudja, vagy nem akarja közölni;
- fertőző beteg;
- súlyosan sérült (a mentők értesítése és a kiérkezésig a segítségnyújtás kötelező);
- kísérő nélküli 6 éven aluli gyermek;
- oly mértékben ittas, illetve kábítószer hatása alatt áll, hogy szállítása balesetveszélyt jelenthet a taxis személyi biztonságát, illetve a vagyonbiztonságot veszélyeztetni,
- garázda magatartással konfliktushelyzetet idézhet elő;
- ruházatával, vagy egyéb módon a taxigépkocsit beszennyezheti;
- ha élő állatot kíván szállítani és ennek feltételei nem biztosítottak, vagy a gépkocsivezető fél vagy undorodik a szállítandó állattól;
- olyan szolgáltatást is igénybe kíván venni, amelyhez a taxis kellő ismerettel és engedéllyel nem rendelkezik (pl.: csomagszállítás, ügyintézés, személyi védelem stb.);
- a kötelezően feltüntetett díjszabástól el akar térni, vagy nyilvánvalóan fizetésképtelen;
- vidéki személyszállítás esetén nem hajlandó előleget adni.

Megtagadható a már megkezdett személyszállítás további teljesítése, ha a kizáró okokra menet közben derül fény, továbbá akkor is, ha a megkezdett személyszállítás során az utasra várakozni kell, de az utas nem hajlandó a márt felmerült viteldíj és a várható várakozási idő figyelembevételével előleget adni.

Nem kötelezhető a taxis a személyszállításra, ha azt a telephelyétől számított 30 km-t meghaladó távolságra rendelik meg.

Ha a taxigépkocsival személyszállítási szándék nélkül közlekednek (magáncélú használat) a szabadjelzőt ki kell kapcsolni, illetve le kell takarni, vagy le kell szerelni.

3. A taxis magatartása az utassal szemben

A taxisnak az utassal szemben feltétlenül udvarias és segítőkész magatartást kell tanúsítania.

Különösen segítséget kell nyújtani a beteg, mozgáskorlátozott, idősebb, kisgyermekkel utazó, hallás-, látáskárosult személyeknek és a külföldieknek.

Az utasnak a be és kiszálláskor szükség szerint a gépkocsivezető segíteni köteles. Az utas csomagjainak be és kirakását a gépkocsivezetőnek kell végeznie a 4.2 pontban meghatározott súlyhatárig. Nem minősül csomagnak az utas személyes őrzetében levő, - az utastérbe bevitt - kézipoggyásza.

A hangnemet a taxis részéről a maximális udvariasság jellemezze, a köszönés, a megszólítás, a társalgás terén.

Az utassal beszélgetést kezdeményezni, erőltetni nem illendő, a kialakult társalgásban a megfelelő hangnemben, bizalmaskodás és tolakodás nélkül, alkalmazkodva az utas hangulatához vehet részt a taxis, amennyiben az a vezetésben nem zavarja.

Műsorszóró rádiót, magnót, CD-t csak az utas előzetes beleegyezésével szabad működtetni.

Szolgálati rádión az utas által hallhatóan csak szolgálati közlemények adhatók. Az utas személyére, illetve úticéljára vonatkozó közleményeket - kivéve a támadást, vagy a várható támadást - leadni tilos.

A taxis az utas kívánságára sem köteles a szolgálati rádiót kikapcsolni, annak lehalkítása a taxis által hallható mértékig az utas kívánságára azonban kötelező.

A taxis dohányzása esetén köteles előzetesen az utas engedélyét kérni. Nem szabad rágyújtani gyermekkel utazó, vagy beteg utas jelenlétében.

Amennyiben a taxis nem szeretné, hogy az utas a gépkocsiban dohányozzon, az erre utaló piktogramot helyezze el a tarifátáblázatok mellett (műszerfal jobb oldalán, és a gépkocsi ablakán).

A nem fizető, vagy garázda utasokkal szemben tettlegességet, vagy durva magatartást tanúsítani tilos. Tartózkodni kell a jogos önvédelmet meghaladó reagálásoktól. Az önbíráskodás semmilyen körülmények között sem megengedett.

Rádiótelefonon telefonhívást kezdeményezni az utas jelenlétében csak nagyon fontos esetben szabad. A hívás fogadását az utas jelenlétében a lehető legrövidebb időn belül be kell fejezni.

A taxis maximálisan tartsa be a KRESZ szabályokat, vezetési stílusát jellemezze a defenzív vezetési elv, a forgalomban való részvétele ne keltsen félelmet az utasban és a forgalom többi résztvevőiben. Legyen határozott, mellőzze a durvaságot és az erőszakot.

4. A személyszállítás lebonyolítása

4.1. Az úticél meghatározása, a szállítás útvonala, szállítási akadályok

Az utas által az úticél meghatározása történhet:

- pontos cím bemondásával;
- útvonal megjelöléssel;
- jól behatárolható körzet megjelöléssel;
- ez utóbbi esetben körzeten belül un. rávezetéssel.

Az utastól beszállása után, de még a személyszállítás megkezdése előtt a taxisnak meg kell kérdezni az úticélt. Ennek ismeretében és a forgalmi viszonyok függvényében ismertetnie kell az utassal az általa optimálisnak tartott útvonalat, közel egyenértékű választható útvonalak esetén az utas döntését kell kérni.

Ezt követően az utas által kívánt útvonalon kell a személyszállítást lebonyolítani.

Amennyiben az utasnak nincs kérése, vagy javaslata, mindig a legrövidebb és/vagy legcélszerűbb útvonalat kell választani (pl.: útminőség, forgalmi helyzet).

Az utas figyelmét a forgalmi dugókra és egyéb forgalmi akadályokra minden esetben fel kell hívni.

A taxis nem köteles a személyszállítást teljesíteni olyan útvonalon, amelyet veszélyesnek tart, vagy amely a gépkocsi állagát veszélyezteti.

A gépkocsi továbbhaladásának valamely körülmény általi akadályoztatása esetén a taxis a lehetőségekhez képest gondoskodni köteles az utas és poggyászának továbbszállításáról. Ha a személyszállítás folytatása a felmerült akadályok miatt nem lehetséges, illetve azt az utas nem kívánja, a személyszállítás megszakadásáig felmerült viteldíjra a taxis jogosult. Amennyiben az utas továbbszállítása az eredetileg megállapított útvonalaktól eltérően csak kerülő úton lehetséges és az utas a személyszállítást ily módon is igényli, a taxis a felmerülő többletviteldíjra jogosult.

4.2. Poggyász szállítás

Az utas a gépkocsi terhelhetőségének határáig külön díj felszámítása nélkül kézipoggyászt vihet magával.

A poggyász szállítás megtagadható:

- olyan tárgy esetében, amelynek szállítását jogszabály, vagy hatóság tiltja;
- olyan tárgy esetében, amely tömegénél, vagy méreténél fogva alkalmatlannak minősül;
- lőfegyver, vagy bármely más támadásra és sérülés okozására alkalmas eszköz esetében / kivéve az erre engedéllyel rendelkezőket /;
- ha a poggyász a gépkocsit beszennyezheti, vagy megrongálhatja.

A taxistól elvárható, hogy az utastól megkérdezze: törekeny-e a csomag vagy annak tartalma.

A gépkocsi utasterébe bevitt kézi poggyász felügyeletéért a taxis nem felelős. A gépkocsi utasterébe nem szabad elhelyezni olyan csomagot, tárgyat, amely a gépkocsi belsejét rongálhatja, beszennyezheti, vagy a taxis bármely irányba való kilátását zavarja, illetve elhelyezése egyéb okból balesetveszélyes.

A gépkocsi utasterébe el nem helyezhető tárgyakat a hátsó csomagtartóba kell elhelyezni, ezt kizárólag a taxis végezheti, úgy hogy a csomagtartó fedél teljes lezárása ne ütközzön akadályba.

A taxigépkocsi tetején - külön megegyezés alapján - poggyászt csak abban az esetben szabad szállítani, ha a gépkocsira tetőcsomagtartó van felszerelve. A taxis az átvett csomagokat úgy köteles elhelyezni, rögzíteni, hogy azok a gépkocsiból, gépkocsiról ki (le) ne essenek, illetve ne szenvedjenek sérülést.

A csomagok rögzítése és a rögzítés megszüntetése során fokozott óvatossággal kell eljárni, ügyelve arra, hogy ne következzen be személyi sérülés, illetve a csomag sérülése.

A taxisnak az utastól darabszám szerint kell átvenni a csomagokat, oly módon, hogy a darabszámot szóban közli az utassal. A taxis köteles az utas csomagjait a gépkocsi mellől a gépkocsiba berakni, majd a személyszállítás végeztével a gépkocsi mellé lerakni és azokat darabszám szerint átadni az utasnak. Az utas figyelmét külön fel kell hívni arra, hogy ellenőrizze hiánytalanul megvannak-e a csomagjai. A választól függően lehetőséget kell biztosítani az utasnak arra, hogy a gépkocsi csomagtartójába, illetve utasterébe betekinthessen.

Segítség nélkül a taxis 20 kg-nál, nagyobb tömegű tárgyak be és kirakására nem kötelezhető.

4.3. Élő állat szállítása

Külön megállapodás hiányában élő állat csak az utassal együtt szállítható, aki köteles gondoskodni arról, hogy a gépkocsit a szállított állat ne szennyezze be.

Félelmet keltő állat (pl.: kutyát) pórázon és szájkosárral, takaróval szállítható, szükség szerinti megfékezhetőségükért az utas felelős.

Élő kisállat gépkocsiban az utastérben kézben, öلبen tartva vagy lábánál elhelyezve, combi típusú gépkocsiban a csomagtartóban vagy külön rögzített zárt ládában, kosárban stb. szállítható.

Combi típusú gépkocsiban a csomagtartóban szállított állat esetén az utasnak a hátsó ülésre kell ülnie.

4.4. Különleges személyszállítási feladatok

Esküvői személyszállítás esetén a taxis ruházatával, ha erre lehetőség van a taxi előzetes felkészítésével alkalmazkodjon. Magatartása legyen szerény, a mellék szerepéhez illő. Vezetési stílusa fokozottan alkalmazkodjék az utas kívánságához, illetve az esemény során résztvevő egyéb autók mozgásához.

Temetői személyszállítás esetén körültekintően szabad csak beszélgetést kezdeményezni és kötelezően illik alkalmazkodni az utas látható hangulatához. Műsorszóró rádiót, magnót, CD-t a taxis csak az utas kérésére üzemeltessen.

5. A viteldíj

5.1. Az előleg

A várható viteldíjra a taxis indokolt esetben előleget kérhet számlaadási kötelezettség mellett.

Az előleg összegét a viteldíjba be kell számítani. Amennyiben az előleg összege meghaladja a viteldíj összegét, a különbözetet az utasnak vissza kell fizetni.

Különösen indokolt előleget kérni:

- helyi személyszállítás esetén, ha a viteldíj meghaladja a mindenkorī tarifa szerint 10 km-re eső viteldíjnak az összegét;
- közigazgatási határon túlra teljesített személyszállítás esetén;
- ha az utas a taxigépkocsit várakoztatja. Ebben az esetben a várakozásig felmerült és a várakozás várható időtartamára várható viteldíj összegét lehet előlegként elkérni. A megjelölt és előre kifizetett várakozási idő letelte után 10 perc türelmi idő betartása mellett, amennyiben az utast a taxis megtalálni nem tudja, a személyszállítást befejezettnek tekintheti.

5.2. A viteldíj kiegyenlítése

A taxis a személyszállítás befejezésekor a taxióra által mutatott viteldíjra - a 2.1. pontban foglaltaknak megfelelően - jogosult.

A viteldíjat egyéb megállapodás hiányában az utas köteles készpénzben kiegyenlíteni.

A viteldíjról a taxióra által kiadott nyugtát a taxisnak minden esetben az utas rendelkezésére kell bocsátani. Az utas kérésére a viteldíjról számlát kell adni, ebben az esetben a nyugta a taxisnál marad.

5.3. A borraivaló

A borraivaló kikényszerítésének bármilyen formája nem megengedett. Az utassal történő beszélgetéskor, vagy a viteldíj kiegyenlítésénél bármely célzás a borraivalóra nem megengedett.

5.4. Az utas nem fizeti ki a viteldíjat

Előfordul, hogy az utas a felmerült viteldíjat nem egyenlíti ki, nem tud, vagy nem akar fizetni.

Abban az esetben, ha az utas elismeri a ténylegesen felmerült bizonylatolt, de ki nem egyenlített viteldíjat, ki kell állítani a számlát (nyugtát), amelyen rögzíteni kell a személyszállítás időpontját, útvonalát, és az utas általi elismerés tényét, amelyet aláírásával és lakcímének feltüntetésével igazol. A számlát célszerű két tanúval igazoltatni, akiknek aláírása és címe azt igazolja, hogy a számla összeget elismerő nyilatkozatot önként és saját kezűleg tette. Ezen irat kiállításában a többi taxissal szemben elvárás a segítségnyújtás. A viteldíj beszedése céljából mindennemű erőszak alkalmazása, illetve az önbíráskodás tilos.

Amennyiben az utas a nyilatkozattételt megtagadja, illetve adatait hitelt érdemlően nem szolgáltatja rendőri segítséget lehet igénybe venni.

6. Rendkívüli események, konfliktushelyzetek kezelése

6.1. A gépkocsi utas általi beszennyezése, megrongálása

A taxis jogosult az utas által a taxigépkocsiban okozott károk megtérítésére (rongálás, utastér maradandó beszennyezése, stb.).

A taxistól elvárható, hogy az ilyen káreseményeknél is határozott, de udvarias magatartást tanúsítson és törekedjék a reális igényen alapuló megegyezésre.

Vita esetén indokolt jegyzőkönyvet felvenni és szükség esetén rendőri közreműködést igénybe venni.

Hasonlóan kell eljárni akkor, ha az utazás során a taxis okoz kárt az utas ruházatában, illetve vagyontárgyaiban.

Az iratok kiállítására a 5.4. pontban leírtak az irányadók.

6.2. Közúti események

Abban az esetben, ha a taxis személyi sérüléssel járó közúti eseményt észlel, de abban nem részes, akkor őt a hatályos jogszabályban előírt segélynyújtási kötelezettség terheli. Szükséges kiemelni a rádió adó-vevővel, rádiótelefonnal ellátott taxik vezetőinek azon többletkötelezettségét, hogy szükség esetén módja van értesíteni, vagy értesíttetni a mentőszolgálatot, valamint a rendőrséget. Amennyiben tanúzási kötelezettség nem terheli, az eseménynek nem volt tanúja és meggyőződött arról, hogy az esemény részesei között segítségre szoruló személy nincs, vagy a rászorulóknak a szükséges mértékig segítséget nyújtott, illetve nyújtottak, a helyszínt elhagyhatja.

Tanúzási kötelezettség esetén a helyszínen kell maradnia, de köteles gondoskodni utasának továbbutaztatásáról. Amennyiben az esemény részese egy másik taxis, akkor a "taxis rosszulléte" cím alatt írt elvárásoknak is eleget kell tenni.

1. Az eseményben résztvevő taxis teendője a következő:

- Meggyőződni arról, hogy az eseményeknek van-e személyi sérültje;
- személyi sérülés esetén a mentőszolgálatot és a rendőrséget egyidejűleg értesíteni kell;
- felkészültségének megfelelően elsősegélyt kell nyújtania;
- ha rendőri intézkedés válik szükségessé, akkor gondoskodni kell a nyomok megőrzéséről és az esetleges tanúkat meg kell kérni, hogy várják meg az intézkedést (jól felfogott saját érdek);
- törekedni kell a forgalom folyamatosságának fenntartására;
- ha nem szükséges rendőri intézkedés, akkor az úgynevezett európai kárbejelentőt kell kölcsönösen és értelemszerűen kitölteni. A felelősségvállaló az adott kérdésre igen, míg a vétkes fél nem választ ad.
- pogyászár esetén az utassal közösen jegyzőkönyvet kell felvenni a keletkezett kárról.

2. Feltétlenül rendőri intézkedést kell kérni:

- ha az esemény során személyi sérülés történt;
- az eseményben részes felek a felelősség kérdését tisztázni nem tudják;
- az egyik résztvevő fél statusa alapján mentességet élvez. Ilyenek: diplomáciai testületek tagjai, országgyűlési képviselők, bírák, ügyészek stb.;
- olyan tárgyban keletkezik kár, melynek tulajdonosa nem deríthető ki, így a részére a felelősségvállaló nyilatkozata nem adható át;
- az ellenérdekű féllel közösen beszélt nyelv nincs, így az eseményért való felelősség nem egyértelműen tisztázható;
- ha az ellenérdekű fél valószínűsíthetően alkohol, vagy kábító hatású szer befolyásoltsága alatt áll.

3. *A felelősségvállalástól függetlenül célszerű rendőri intézkedést kérni:*

- ha az ellenérdekű fél gépkocsijának tulajdonosa nem tisztázott;
- ha az ellenérdekű fél gépkocsijának érvényes biztosítása nincs, vagy annak megléte nem bizonyított;
- utas által okozott eseménynél;
- ha az utasnak az eseménynél olyan kára keletkezett, melyre a taxis biztosítása nem terjed ki.

Ha bármelyik érintett fél rendőri intézkedéshez ragaszkodik, akkor ez a többi érintett félre is kötelezően érvényes.

Ha a taxit feltörik, a rendőrséget értesíteni kell, de a taxiba beülni nem szabad.

Ismeretlen személy, vagy jármű által okozott rongálás esetén, szintén a rendőrséget kell értesíteni, mivel a kárrendezés egyik feltétele a rendőrségi nyomozás lezárása.

6.3. Eljárás az utas rosszulléte, halála esetén

Abban az esetben, ha az utas a személyszállítás teljesítése közben rosszul letre hivatkozik, vagy a taxis észleli, hogy az utas rosszul lett, köteles azonnal megállni, a helyszínre közvetlenül, vagy diszpécserközponton keresztül mentőt hívni, vagy az utast kérésére a legközelebbi kórházba, orvosi rendelőbe vinni és ott orvosi segítséget kérni.

Elvárás a többi taxissal szemben, hogy ez esetben segítséget nyújtson a rádió adó vevővel nem rendelkezőnek.

A mentők megérkezéséig az elsősegélynyújtás kötelező.

Ha az utas feltehetően meghalt a gépkocsiban a taxis köteles azonnal megállni és a helyszínre mentőt és rendőrt hívni.

6.4. A taxis rosszulléte

Amennyiben a taxis munkavégzés közben rosszul lesz, illetve megbetegszik és ez a forgalom biztonságára veszéllyel járhat - de külső segítségre nem szorul - a munkavégzést be kell fejezni és orvoshoz menni. A munkavégzés csak az orvos engedélyével kezdhető el újra.

Ha a taxis rosszulléte, illetve egészségkárosulása olyan mértékű, hogy külső segítséget kér, illetve arra szorul az azt észlelő taxisoktól elvárt teendők a következők:

- akár közvetlenül, akár saját diszpécser szolgálaton keresztül a mentő szolgálat értesítése;
- ehhez hasonló módon az utas továbbszállításáról való gondoskodás;
- a taxis értékeinek biztonságba helyezése, ha van, akkor az adott szervezet erre beosztott munkatársai segítségével, ha nincs akkor a rendőrség segítségével;
- szükség esetén a hozzátartozók kíméletes értesítése.

A taxis elhunytja esetén az utas elhunytára vonatkozóak értelemszerűen érvényesek.

6.5. Talált tárgyak

A személyszállítás végeztével a taxissal szemben elvárás, hogy az utasteret és a csomagteret átvizsgálja, hogy az utas nem felejtett-e valamit a taxigépkocsiba.

Amennyiben az utas távozása után valamilyen tárgyat, vagy értéket talál, akkor haladéktalanul értesítenie kell a diszpécserközpontját, és ott soron kívül leadni azt. Amennyiben nincs diszpécserközpontja, úgy a talált tárgyat a működési terület szerinti önkormányzat jegyzőjénél kell soron kívül leadnia.

Ha a talált tárgy azonosított tulajdonosa és az azt megtaláló taxis között kapcsolat jön létre, a talált tárgy, vagy érték átadható két tanú előtt. Az átadás tényét, tanuk nevét, lakcímét rögzíteni kell.

A tárgy visszaadása előtt közölni kell a tulajdonossal a várhatóan felmerülő költségeket és kérésére számlát kell erről adni, illetve a tárgy hatóságnál történő leadása esetén a felmerülő költségekre igénybejelentéssel lehet élni.

Ha a tulajdonos kéri a tárgy visszajuttatását, akkor az ezzel kapcsolatban felmerült költségeket meg kell téríteni.

A közforgalmú közlekedési vállalkozás kötelezettségeit kormányrendelet rögzíti.

6.6. A taxigépkocsi, illetve a taxióra meghibásodása

A taxis a szerződésben vállalt kötelezettség teljesítéséért a polgári jog szabályai szerint felelősséggel tartozik.

A gépkocsi meghibásodása esetén fel kell mérni, hogy a hiba javítható-e, illetve a javítás milyen időtartamú és erről az utast tájékoztatni kell.

Az utas elállhat a további szállítástól, ekkor a taxis az addig felmerült viteldíjra tarthat igényt.

Ha az utas az útját folytatni kívánja és a javítást megvárni nem tudja, akkor a taxisnak közvetlenül, vagy a diszpécser központján keresztül kell másik taxigépkocsit biztosítani, a korábbiakkal azonos feltételek mellett. Ezzel egyidejűleg a taxi az addig felmerült viteldíjra jogosult.

A másik taxi biztosítását meg kell kísérelni, ennek hiányában az utast tömegközlekedési eszközhöz kell juttatni.

A taxigépkocsi meghibásodása miatt az utast többletköltség nem terhelheti, a továbbszállító taxigépkocsi esetleges előállási költségét a meghibásodott taxigépkocsi vezetőjének kell viselnie, amennyiben a meghibásodás közigazgatási határon túl történt.

Elvárás a többi taxistól, hogy a meghibásodott taxi vezetőjének a szükségeshez képest segítséget nyújtson.

A személyszállítást csak a hatályos jogszabályok szerint, az OMH által hitelesített, és az ezt igazoló ólomzárral ellátott viteldíjjelző készülék használata mellett lehet végezni.

Nem a hitelesítésnek megfelelően működő, vagy hibás viteldíjjelző készülékkel a taxi szolgáltatás tilos.

Ha a viteldíjjelző fuvarteljesítés közben meghibásodott, (megáll, lenulláz, indításnál nem az alapdíjat mutatja stb.) akkor az utassal a fizetendő összegben meg kell egyezni, figyelemmel a megtett útra, állásidőre és a meghirdetett viteldíjra.

Ez esetben a taxis az utas nevét és lakcímét kérje el és közölje, hogy az esetleges viteldíj különbözetét visszatéríti.

Amennyiben az utas az utat folytatni kívánja, egy arra haladó szabad jelzésű taxigépkocsit kell részére leinteni, vagy URH, illetve rádiótelefon rendelkezésre állása esetén ily módon kell az utas részére másik taxigépkocsit kérni.

A fuvar befejeztével újabb fuvart vállalni csak a viteldíjjelző szakműhelyben történt javítása után szabad.

6.7. A taxis sérelmére elkövetett bűncselekmények, szabálysértések

A taxis elleni támadás célja általában a taxigépkocsi megszerzése, vagy a gépkocsivezetőnél lévő készpénz erőszakos elvétele lehet.

A taxis biztonsága érdekében célszerű a taxigépkocsit különféle biztonsági berendezésekkel felszerelni.

Ezek különösen a:

- vészkürt,
- fénykürt, mely gombnyomásra hozható működésbe és az utasfülkén belül nem kapcsolható ki,
- a vészvillogó, amely a szabadjelző készüléken belülre építhető,
- szolgálati adó-vevőhöz csatlakoztatható kiegészítő berendezés, amely a készüléket adásra állítja és jelzést ad, vagy élő hangon közvetíti a taxigépkocsiban történeteket a diszpécser központ felé,
- rádiótelefonos riasztó.

Ezen berendezések kombinálhatók is.

Ha a taxis ezekkel a berendezésekkel, vagy szokásos "három bréssel" segítséget kér, akkor a követendő eljárás az alábbi:

- a jelzést észlelő taxis akár közvetlenül, akár diszpécser szolgálaton keresztül értesíti a rendőrséget,
- a diszpécser központ munkatársa, ha a jelzést észleli a fentiek szerint jár el, valamint értesíti a veszélyben lévő taxis diszpécser szolgálatát is,
- a jelzést észlelő taxigépkocsi a jelzést adó taxigépkocsit követi biztonságos távolságból, amennyiben más utasítást nem kap.

Amennyiben személyszállítást végez, azt be kell fejeznie, lehetőleg olyan helyen, ahol az utas másik taxigépkocsihoz, vagy tömegközlekedési eszközhöz juthat. A követés során a taxigépkocsiban utas nem tartózkodhat, még saját kívánságára sem, mivel nem tehető ki a követésből származó veszélynek.

- A többi taxissal szemben elvárás, hogy a követő taxis által használt rádió csatornát csak a legszükségesebb esetben használja.
- A követő taxis folyamatos tájékoztatást ad a vészjelet leadó taxi útvonaláról.
- Ha a jelzést rádió adó-vevővel nem rendelkező taxis észleli a követést kezdje meg, de az első adandó alkalommal adja át egy rádió adó-vevővel felszerelt taxinak. Az értesítési kötelezettségének akár telefonon, akár valamely másik rádió adó-vevővel, vagy rádiótelefonnal felszerelt taxisán keresztül eleget tehet.

- A rádió adó-vevővel felszerelt taxi vezetője rádió adó-vevő nélküli taxis kérését úgy kell tekintse, mintha vészjelzést közvetlenül ő észlelte volna.

Az esemény során az intézkedés a rendőrség hatáskörébe tartozik, a jogos védelmen túlmenő erőszak alkalmazása jogszabályellenes.

A taxist ért egyéb jogsérelem esetén a rendőrhatalóság értesítése a helyszíni rendőri intézkedés kezdeményezése a követendő eljárás.

6.8. Különleges útviszonyok

A szélsőséges időjárási viszonyok között az egyébként járható utak gyakran válnak járhatatlanná. Ez különösen a hegyi utakat érinti, de nagyobb esőzések után a közúti aluljárókban is megáll a víz, és egyes földutak is járhatatlanná válnak. Hasonló a helyzet a téli időszakban a tisztítatlan, havas, jeges utakkal is.

Az így járhatatlanná vált utak esetében meg kell kísérelni - az utassal megegyezve - alternatív terelő utakat találni, ennek hiányában a személyszállítást be kell fejezni.

Ha a taxis mindent megtett ami tőle az adott körülmények között elvárható, magatartása nem minősülhet szerződésszegésnek.

A megfelelő információkkal rendelkező taxisok elkerülhetik a vitákat. Ennek érdekében mind a tömegkommunikációs eszközökben, mind a forgalmi csatornákon elhangzó információk figyelése célszerű, így az utasok előre tájékozathatók.

7. A többi taxis vállalkozóval, taxissal szembeni magatartás

A taxis vállalkozónak, személyszállítást szervező cégnek, a taxisnak a többiekkel szemben együttműködő, segítőkész és udvarias magatartást kell tanúsítania. Feltétlenül szükséges, hogy a valódi, vagy a vélt sérelem esetén is tartózkodjon a taxis a durva szóváltástól, magatartástól, különösen nyilvánosság előtt.

Az ellenőrzési jogkörrel felruházott ellenőrökkel szemben udvarias, segítőkész magatartást kell tanúsítani, munkavégzésükben támogatni kell őket.

Szigorúan tilos:

- a taxiállomást nem rendeltetésszerűen használni;
- a vállalkozó (a taxis) a másik vállalkozót (taxist) nem korlátozhatja vállalkozásában, munkavégzésében, a taxiállomásra nem küldheti el;
- tisztességtelenül alacsony árajánlatot (önköltség alatti árat) tenni a másik vállalkozó/vállalkozás kárára;
- agresszivitással, erőszakkal fellépni a másik vállalkozóval, vagy taxissal szemben,
- az utasok jelenlétében való vita, rendreutasítás, kioktatás;
- a taxis vagy a személyszállítás szervező vállalkozás ismert külső jelzéseivel, vagy védjegy oltalomban részesülő logóival azonos, vagy az összetéveszthetőségig hasonló jelzések használata;
- az utazóközönség megtévesztése céljából nem létező, vagy megszűnt társaság, személyszállítást szervező irodai tagságra utaló jelzések használata.

8. Magatartás hivatalos személlyel szemben

A rendőrség, valamint minden hatósági jogkörben eljáró személlyel szemben határozott, de előzékeny és udvarias magatartást kell tanúsítani, a hatáskörükben eljáró személyeket intézkedésükben támogatni kell.

A hatósági jogkörben eljáró hivatalos személyek, illetve a megfelelő jogkörrel felruházott ellenőrök rendelkezéseit, utasításait, amennyiben azok a taxis tudomása szerint jogszabályba, vagy az Kódexben meghatározottakkal nem ütköznek, ellenvetés nélkül végre kell hajtani. Amennyiben a végrehajtást a taxis megtagadja, vele szemben a lesgzigorúbb szankció alkalmazandó. Ha az adott rendelkezés ellentétben áll valamelyik utasítással, a vonatkozó jogszabályok szerint írásban célszerű panaszt tenni.

IV. Szankciók

Az Etikai Kódexben foglaltak megsértése esetén "A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a területi kereskedelmi és iparkamarák Etikai Kódexében" felsorolt szankciók kerülnek alkalmazásra.

V. Hatálybalépés és határozati javaslat

A jelen etikai kódexet az MKIK 2001. február 8-án megtartott XI. küldöttgyűlése elfogadta és hatályba léptette, egyidejűleg hatályon kívül helyezte a korábbi 1999. május 31-én elfogadott dokumentumot.